

ATLAS BREZ ZEMLJEVIDA

MATIJA OGRIN

Nedavno je založba Nova revija izdala Zgodovinski atlas Slovenije - dolgo zaželeno in načrtovano publikacijo. Prvi Zgodovinski atlas Slovenije je pripravil prof. Roman Pavlovčič v begunskem taborišču na Koroškem leta 1948.

Novi atlas naj bi pregledno in z vso znanstveno kompetenco prikazal glavne obrise zgodovine ozemlja Slovenije in Slovencev - od prazgodovine do sedanjosti. Atlas naj bi bil torej sinteza tega, kar hoče slovenski narod povedati o sebi. V njem bosta tako ljubitelj kakor zgodovinar našla številna poglavja s kvalitetnimi prikazi zgodovine slovenskega ozemlja ter civilizacije na njem. Atlas bo v najširših krogih, od šol in gimnazij do ljubiteljskih bralcev, za daljšo dobo utrdil predstave o slovenski preteklosti. Katoličani smo lahko še posebej veseli odlično napisanih poglavij o Cerkvah v naši zgodovini, saj odpravljajo marsikateri predsodek in postavljajo novo podobo njene zgodovinske vloge.

Zato nas spričo kvalitete in pomembnosti Atlasa toliko bolj prizadene, ko ugotovimo, da je slovenska polpretekle zgodovina - zlasti obdobje 2. svetovne vojne in revolucije - prikazano zelo enostransko, pravzaprav zavajajoče. Če potem, ko je bilo v zadnjih dveh desetletjih (in še prej v zdomstvu) o tem obdobju napisanih toliko besedil — od pričevanj očitidcev do znanstvenih raziskav virov — nastane tako prirejena podoba vojnega časa, nas to kajpada sili k sklepu, da se je v tem poglavju avtor odvrnil od metod znanstvenega zgodovinopisja in se preusmeril v neki čisto določen *politikum*.

Politicizacije zgodovine smo bili vajeni v totalitarnem šolstvu. Toda če politicizacija vdere v pomembno poglavje enega od temeljnih dokumentov slovenskega naroda danes, nas to ne more pustiti ravnodušnih.

Čas 2. svetovne vojne je prikazan na nekaj straneh, ki ga podajajo docela skladno z znano post-komunistično razlago: OF je predstavljena kot „osvobodilno“ gibanje, nikoder pa ni predstavljen njen revolucionarni in zločinski značaj, ki je temeljil na umorih dejavnejših slovenskih katoličanov in drugih, ki se niso strinjali z OF - intenzivno in v stotine vsaj od zgodnje pomladi 1942 naprej. Tudi komunistična podlaga „osvobodilnega boja“, vzdrževana z ubijanjem v lastnih vrstah, ni omenjena - kakor da smo imeli le čisto *resistance* francoskega tipa. Teroristični značaj komunistične stranke ni niti nakazan. Povsem je zamolčano, da so se Slovenci zaradi nečloveškega terorja v letu 1942 samoiniciativno organizirali v vaške straže, pozneje v domobranstvo, kar se ni moglo zgoditi brez formalnega soglasja okupatorja. To soglasje pisec besedila uporablja kot dokaz nedovoljene kolaboracije, čeravno je šlo v prvi vrsti za samoo-

brambno ljudsko gibanje. In kar je glavno: krona revolucije - množična pobijanja genocidnih razsežnosti po končani vojni so v pomanjševalni obliki omenjena le v okviru končne vojne statistike v enem stavku na str. 191: „zločinski poboj razoroženih enot kolaboracije in delno civilistov je prispeval kar okoli 15 % vseh slovenskih žrtev vojne“. V tem stavku je prikrita in zakrita stvar velikanskih razsežnosti: sistematično, skrbno organizirano ubijanje, ki je potekalo v mirnem času na več kot 600 množičnih moriščih po vsej Sloveniji. To, kar je v naši zgodovini brez primere, neznansko in neizrekljivo, je tu pospravljeno v nekaj malega statistike. Statistiko spremlja zemljevid o demografskih posledicah 2. svetovne vojne pri nas. Tam je vrisanih mnogo grobišč povojnih pobojev (nekaj čez 200), žal se domala izgubijo med drugimi vrstami informacij na isti karti. Zemljevida, ki bi prikazal vseh 600 in več množičnih grobišč v Sloveniji ter bralcu pričeval o tem, kaj je bil končni in največji rezultat „osvobodilnega boja“ - tega bralec v Atlasu ne bo našel. Tako si bo še teže predstavljal, da se je in zakaj se je Slovenija v povojnih desetletjih tako usodno spremenila.

Tisto namreč ni kakršen koli zemljevid. Tisto je veliki zemljevid zla, ki je ostalo nepremagano in neodrešeno med nami do danes. Odsotnost tovrstnih informacij in poudarkov v Atlasu kaže na nezmožnost prevladujočega dela znanstvene kulture za uvidenje zla. V tem tiči težak moralno-teološki problem. Pa tudi psihološki problem, kajti temno, zlo stran svoje zgodovine relativiramo in pomanjšujemo, s tem pa njeno resničnost *de facto* izrinjamo iz zavesti, potiskamo jo v podzavest, kjer že dolgo deluje kot travma in duševna motnja celega naroda. Zdi se, da se kot narod od resnice ne moremo dokopati, ker je mnoge naše vodnike in učitelje zajela spoznavslovna, gnoseološka kriza. Neizogibna posledica te je kriza vrednotenja, kriza moralne presoje o dobrem in pravičnem. Ta se trenutno najostreje javlja v sesutju socialne države in ropanju skupnega dobrega.

Ko torej pravim, da je delo „atlas brez zemljevida“, ne mislim le na to, da je v njem pomanjkljivo izrisana *magna carta* najbolj v nebo vpijoče stvari, kar jih je bilo med nami. Paradoks „atlas brez zemljevida“ meri tudi v to, da to poglavje Atlasa ne nudi historične orientacije, potrebne za refleksijo in razumevanje sedanjega stanja slovenskega naroda. Meri končno tudi v to, da je nemajhen del tistega, kar se danes v humanističnih ter družboslovnih ustanovah financira, raziskuje, publicira, predava itn., resda barvit in mnogolik „atlas“ z mnogo podatkov, toda v njem pogosto manjka to, kar je za človeka kot bitje duha navsezadnje bistveno: podstatno navzoči „zemljevid“ resnice in dobrega.

(po Družini)

Kako bo z vlado?

Pet ministrskih kandidatov, o katerih bo državni zbor odločal predvidoma 20. septembra, je bilo ta torek in sredo zaslišanih pred pristojnimi parlamentarnimi odbori. Predsednik vlade Borut Pahor je na potrditev kandidatov vezal svojo zaupnico, zato bodo poslanci odločali tudi o usodi vlade.

Premier Pahor je kandidate za ministre s predsednico LDS Katarino Kresal usklajeval dalj časa, minuli četrtek po seji vlade pa je naposled tudi uradno predstavil njihova imena: kandidat za ministra za gospodarstvo je Tomaž Orešič, za ministra za notranje zadeve Branko Janc, za ministrico za javno upravo Zdenka Vidovič, za ministrico za visoko šolstvo Tamara Lah Turnšek in za ministra za kulturo Samo Bevk.

Odbor državnega zbora za notranjo politiko in javno upravo je v torek zaslišal kandidata za ministra za notranje zadeve Branka Janca ter kandidatko za ministrico za javno upravo Zdenko Vidovič, ki se bo morala v primeru izvolitve soočiti zlasti z varčevanjem v javnem sektorju, medtem ko sindikati javnega sektorja od nje še zlasti pričakujejo, da bo potrebno pozornost namenila socialnemu dialogu.

Janc bo, če bo imenovan, na čelo notranjega ministrstva prišel po tem, ko sta zaradi nepravilnosti pri najemu prostorov za Nacionalni preiskovalni urad odstopila tako nekdanja ministrica Katarina Kresal kot njen državni sekretar Damjan Lah. Sodelovati bo moral tudi s policisti, ki so ravno v pričakovanju, ali bo sprejeta sprememba zakona, po kateri bi bili upravičeni do nekaterih dodatkov na plače, do katerih sedaj niso bili. Janc je sicer dejal, da bo, če bo potrjen, v novo funkcijo vstopil z „zmernim optimizmom“.

V torek se je parlamentarnemu odboru za gospodarstvo predstavil tudi kandidat za gospodarskega ministra Tomaž Orešič, ki ob morebitnem imenovanju ne bo imel malo dela. V Gospodarski zbornici Slovenije pričakujejo, da se bo zavzel med drugim za zmanjšanje likvidnostne luknje, čim večja vlaganja v razvoj ter reševanje vprašanje poplačila podizvajalcev na projektih javnih naročil. V Trgovinski zbornici Slovenije pa upajo na rešitve v smeri poenostavitve pogojev poslovanja podjetij in povečevanja konkurenčnosti.

Pred odborom za kulturo je bil prav tako v torek zaslišan kandidat za ministra za kulturo Samo Bevk. Kot je dejal, si bo, če bo izvoljen za ministra, prizadeval za čimprejšnje dokončanje obnove ljubljanske Opere in izpeljavo projekta Evropska prestolnica kulture 2012 v Mariboru in partnerskih mestih. Nasploh pa se bo trudil „čim bolj učinkovito uporabljati sredstva, ki so na razpolago“. Kulturni resor se bo namreč do konca leta glede na predlagani rebalans moral soočiti s skoraj 17 milijonov evrov manj sredstev od sprejetega proračuna. Na področju zakonodaje pa ga čaka posodobitev javne službe, v kolikor bo nadaljeval delo predhodnice Majde Širca, ki je z namenom večje učinkovitosti javnih zavodov tik pred odhodom predstavila osnutek sprememb krovnega zakona v kulturi.

Kandidatka za ministrico za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Tamara Lah Turnšek se je pred odborom DZ za visoko šolstvo, znanost in tehnološki razvoj predstavila to sredo, ko je bil naš list že v tisku. Konstruktivno sodelovanje od nje pričakujejo zlasti študentske organizacije. Študentska organizacija Slovenije si želi, da bi sodelovanje med ministrstvom in ŠOS še naprej potekalo na takšni ravni, kot je do sedaj, saj je po njihovem treba izpostaviti, da so študenti ključni deležniki v visokošolskem prostoru.

Prvi odzivi na ministrske kandidate, ki jih je premier Borut Pahor v presojo DZ poslal minuli teden, kažejo, da kandidati potrebne podpore poslancev (potrebujejo navadno večino) ne bodo dobili in bo vlada dobila nezaupnico. Tako odločitev je poleg SDS, SLS, Zares in DeSUS napovedal še poslanec italijanske manjšine Roberto Battelli.

Če bodo poslanci iz poslanskih skupin, ki so že odrekle podporo vladi, uresničili svojo napoved, je pričakovati 45 glasov proti zaupnici vladi. Medtem Pahor lahko zagotovo računa le na podporo poslancev SD in LDS, ki jih je skupno 33.

Nepovezani poslanci in SNS se o podpori kandidatom in s tem zaupnici še niso izrekli.

Kandidatno listo so sicer podprli v vodstvih obeh koalicijskih partneric, SD in LDS, ob tem pa so nekateri člani SD izražali pomisleke, da lista ni najboljša. Po Pahorjevih besedah pa so kandidati pogumni ljudje, ki imajo vizijo.

Za ali proti verski svobodi?

Tiskovni predstavnik Slovenske škofovske konference, dr. Andrej Saje je na 37. seji Parlamentarnega odbora za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje poudaril, da predlog novele zakona o verski svobodi pomeni poskus suspenz verske svobode v Republiki Sloveniji.

Cerkev ugotavlja, da je zagotavljanje svobode vere in s tem polno uresničevanje pravice do verske svobode ena od temeljnih prvin demokratične, pluralne in svobodne družbene ureditve, ki ne dovoli njene ukinitve ali omejitve. Individualno in kolektivno versko svobodo je država dolžna zaščititi in aktivno prispevati k izvrševanju te pravice.

Totalitaristični čas po drugi svetovni vojni je v Sloveniji grobo posegel na področje verske svobode: priča smo bili pobijanju duhovnikov in vernikov, zapiranjem, zasliševanjem, nadzorovanju cerkvenih ustanov, zatiranju verujočih, porušenim cerkvam, plenjenju, podržavljanju, kraji in uniče-

vanju premoženja cerkva in verskih skupnosti, zasramovanju in sistematični diskriminaciji vernih ljudi, prepovedim delovanja cerkvenih ustanov na področju šolstva, zdravstva in karitativne dejavnosti, montiranim sodnim procesom itd. Vse naštetu v demokratični, pluralni, svobodni in pravno urejeni družbi ne bi smelo biti več mogoče, ker je nezdružljivo z njenim bistvom.

Ocenjujemo, da se z novelo Zakona o verski svobodi (ZVS) spet vračamo v čase represije in sistematičnega zatiranja verske svobode kot temeljne človekove pravice.

V Katoliški Cerkvi smo mnenja, da je obstoječi ZVS, ki ureja delovanje Cerkva in verskih skupnosti, ustrezen ter evropsko primerljiv, zato ni razlogov za pripravo nove zakonodaje. To je potrdilo tudi Ustavno sodišče Republike Slovenije, ko je 15. aprila 2010 izdalo odločbo o ustavnosti nekaterih členov tega zakona. ...

Pri noveli ZVS ni sporen formalni postopek sprejemanja

v Državnem zboru RS, temveč dejstvo, da je nastal povsem mimo Cerkva in verskih skupnosti, o katerih novela govori. Predlagatelji se s predstavniki Cerkva in verskih skupnosti predhodno niso posvetovali in jih vprašali, kakšna so njihova stališča.

Osnutek novele ZVS temelji na Izhodiščih za pripravo zakona o verskih in svetovnonazorskih skupnostih, ki jih je pripravil Urad Vlade RS za verske skupnosti. Cerkve in verske skupnosti so omenjena Izhodišča zavrnile kot povsem neprimerne, pri čemer ima obstoječi ZVS splošen konsenz večine Cerkva in verskih skupnosti.

Nemožnost demokratičnega dogovora med Cerkvami in verskimi skupnostmi ter Vlado želi skupina poslancev „preseči“ s predlogom ZVS-A, zato je potrebno opozoriti na njegovo vsebino, ki ima odpravo ugotovljenih neustavnosti nekaterih določb ZVS samo za drugoten cilj, glavni cilj pa je povsem političen.

ŽALNA OBLETNICA

65 let usmrtnice generala Rupnika

Preteklega 4. septembra je poteklo 65 let, kar je bil ustreljen ustanovitelj in poveljnik domobranske vojske, general Leon Rupnik. Čeprav uradno kraj usmrtnice ni potrjen, se je to dogodilo v Zeleni jami, potem ko ga je 27. avgusta „revolucionarna oblast“ obsodila na smrt v tako imenovanem „Rupnikovem procesu“.

Leon Frančišek Rupnik je bil rojen 11. avgusta 1880 v družini Franca Rupnika in Ane Ogrizek. Osnovno šolo je obiskoval v Idriji, po tej pa je nadaljeval študije v nižji benediktinski gimnaziji v St. Pavlu na Koroškem, višjo pa v Ljubljani.

V molitvi v cerkvi na Polhovem Gradcu.

Leta 1895 je mladi Rupnik stopil v infanterijsko kadetnico v Trstu. Bila je izrazito avstrijska in je kot taka v z g a j a l a bodoče oficirje. Leta 1900 je Rupnik postal poročnik in takoj nastopil službo v 16. Varaždinskem pehotnem polku. V letih 1901/2 se je uril za službo inženirskega oficirja v Klosterneburgu v bližini Dunaja. Leta 1905 je kot 25-letnik začel obiskovati generalštabno šolo na Dunaju. Od tedaj naprej pa že kot nadporočnik službeno potoval po vzhodnem predelu Habsburškega cesarstva.

Ob izbruhu prve svetovne vojne se je Rupnik boril na srbski, italijanski in ruski fronti. V bojih je bil zaradi svojih zaslug večkrat odlikovan. Zadnja leta pred razpadom Avstrije je dosegel čin stotnika in končno majorja. Konec vojne je doživel v Boki Kotorski, ki jo je branil pred Italijani in ki je nemalo po zaslugah majorja Rupnika prešla v oblast pravkar nastale Jugoslavije.

Kraljevina Jugoslavija je Rupnika sprejela v svojo vojsko maja 1919. V novi državi so mu priznali čin majorja. Zaradi svojih priznanih sposobnosti je redno napredoval vsaka štiri leta. Tako je postal polkovnik, brigadni in

končno leta 1937 divizijski general. V kraljevini Jugoslaviji je bil tudi večkrat odlikovan.

Njegova prva žena je bila Nemka. V tem zakonu sta se mu rodila sinova Vuk in Evgen (oba oficirja kraljevine Jugoslavije) ter hčerka Inga, ki pa je že mlada umrla. Vdovec Rupnik se je drugič oženil z rusko emigrantko Olgo. V tem zakonu se mu je rodila hčerka Ksenija, ki je v prvem zakonu po nekaj letih odvedela in se je drugič poročila s pisateljem in Rupnikovim osebnim tajnikom dr. Stankom Kociprom.

Morda je prav po poznanju boljševizma žene Olge general Rupnik postal pozoren na podtalno delovanje že tedaj dobro organiziranih komunistov, ko je leta 1937 odkril sabotažo v tovarni orožja v Kragujevcu. V poznejših letih so komunisti nanj izvedli atentat, a se jim ta ni posrečil.

Potem je prišla druga svetovna vojna. Po razpadu je bil naprej interniran v Gonarsu, nato se je vrnil v Ljubljano. Leta 1942 je začel javno nastopati in tako, po tragediji na Turjaku, ko se je narod nahajal v najhujši stiski, je organiziral in prevzel vodstvo slovenskih domobrancev. Kolike zasluge ima za ves ostali čas vojne in revolucije je znano.

Po maju 1945 se je skupaj z domobransko vojsko umaknil na avstrijsko Koroško, kjer se je predal Angležem. Ti so ga nekaj časa zadrževali v Italiji, nato pa 2. januarja 1946 izročili komunističnim oblastem. Sledil je proces, obsodba in usmrtnice. Priče tistih težkih časov poudarjajo, kako je bil general Rupnik priljubljen pri svojih vojaki. Priljubljen pa je bil tudi pri trpečem ljudstvu na podeželju, s katerim je bil tesno povezan v letih tuje okupacije in še bolj krvave komunistične revolucije. Bil je veren mož, ki se je zatekal v samotna svetišča, kjer je Bogu in njegovi neskončni milosti priporočal sebe in svoj slovenski narod. Slava mu!

General Leon Rupnik

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Precej enolično potekajo tedni, ki nas ločijo od oktobrskih volitev. In če ne bi bilo neodvisnega (opozicijskega?) tiska, ki nam pogosto postreže s škandali in protislovji sedanje vlade, bi bilo res dolgočasno.

Vlada napreduje. S popolnim zaupanjem v prepričljivo zmago se vlada sploh ne meni za normalno kampanjo. Dovolj je, da gospa predsednica napoveduje razna povišanja ugodnosti, svečano otvarja javna dela ali prisostvuje sektorskim shodom. Komaj jo motijo obtožbe, ki jih na vlado in na organizacijo Mater majskega trga zliwa bivši upravnik Sergio Schoklander, ki skuša sebe rešiti tako, da bi v gnojnico pogreznil vse, s katerimi je imel stik. Z denarjem fundacije, namenjenim gradnji socialnih stanovanj, da so financirali vladno volilno kampanjo, in da ima gospa Bonafini v Evropi tajne bančne račune. To je seveda lažje povedati kot dokazati, zlasti še, ker sodni postopek vodi že poznani in vladi naklonjeni sodnik Oyarbide. Ta je te dni skušal opravičiti počasen postopek in zamudo v zbiranju dokazov s trditvami, da je pač celotna afera zelo zapletena in je potrebno raziskovati vestno, torej počasi. Gospa predsednica pa kaže najbolj prijazen obraz celo do kmetijskega sektorja, s katerim je bila do pred kratkim v ostrem boju, pa mu sedaj indirektno ponuja sporazum. Koliko je v tem resne volje dialoga, kolikor pa le predvolilno zadržanje, bo pokazal čas. Nekoliko se je umirila tudi sindikalna fronta, čeprav je te dni glavni tajnik CGT, Hugo Moyano izjavil, da če bo zapustil vodstvo, tega ne bo odločila predsednica.

Opozicija nazaduje. Ubogi reveži, ne morejo priti k sebi. In če smo v bližini predhodnih volitev pisali o njihovi razpršenosti, se je sedaj to še poslabšalo. Spori se množijo in medsebojne obtožbe rastejo kot gobe po dežju. Najhujše je med sorodnimi strankami. Tako radikalni napadajo socialiste, češ, da jih hočejo izriniti s politične scene; Duhalde pa obtožuje Rodrígueza Saá, da je „funkcionalen vladi“. Najbolj žalostno je, da je vsaj del teh javnih ali skritih obtožb resničen. Na primer: socialisti se nevarno bližajo Kirchnerizmu, nekoliko zaradi sorodnega gledanja na sodobne probleme, nekoliko, ker si hočejo zagotoviti svojo vladavino v provinci Santa Fe, za kar potrebujejo znatnih zveznih fondov. Za vsako razširjenje neke stranke je potrebna močna zasidranost v nekem volilnem krogu. Oni skušajo prodreti po vsej državi z bazo v „rodni“ provinci.

Tako vidimo, da se te stranke ne borijo proti vladi, temveč tekmujejo med sabo, kdo bo prevzel vlogo „vodje opozicije“. Edina pozitivna gesta je bil dogovor preteklega tedna, da bodo skupno nadzirali volitve, da bi preprečili kakšno vladno „porednost“. Ob tem se te dni niti ne omenja Macrija. Kljub temu, da je popolnoma prepričljivo zmagal v prestolnem mestu, ki je tretje volilno okrožje, se je umaknil v senco neopredeljenosti. Ne podpira nobenega od opozicijskih kandidatov, da ne bi moral potem z njim piti „pelina poraza“. Šele po oktobru se bo odločil, ali se bo postavil na mesto „referenta opozicije“, ali bo počakal ugodnejšega trenutka. Vsekakor, njegov cilj je predsedniška kandidatura leta 2015.

Potrebna sredstva. Gospodarski strokovnjaki napovedujejo nemirne dni. Po volitvah se bo vlada morala soočiti z marsikaterim problemom, ki ga sedaj enostavno ne jemlje v poštev. Gotovo ni na zadnjem mestu vprašanje valute. V gospodarskem ministristvu trdijo, da ne bo nobenih bistvenih sprememb glede protivrednosti pesa in dolarja, ki je v Argentini referenčna valuta. A zadnje čase je morala Centralna banka krepko posegati na trg, da je dolar pridržala na sedanje razmerju 1 proti 4,24. Na vzporednem (črnem ali sivem) trgu se dolar že bliža 4,50. Ti posegi vladne finančne ustanove so zadnje tri mesece vlado stali kar 1.000 milijonov dolarjev, kar je sorazmerno znižalo devizni sklad. Kako bo po volitvah? Drugo vprašanje pa zadeva potrebnih proračunskih sredstev. Vlada pripravlja osnutek proračunskega zakona za prihodnje leto, ki je po mnenju opozicije popolnoma nerealen. Namen (kot vsa leta doslej) je pridržati vladi odločanje nad ogromnimi sredstvi, ki jih potem uporablja za razne subvencije. Na transportnem in energetskem področju so za prihodnje leto predvidena nova povišanja državne podpore. Državni dohodki pa ne bodo rasli v istem sorazmerju, ali bodo celo padali. Ni čudno, da se v finančnih krogih govori o dejstvu, da vlada išče novih področij možnega financiranja. Je to vzrok, da se vedno bolj slišijo govorice, da bo vlada segla tudi po sindikalnih organizacijah socialnega skrbstva (obras sociales)? To ne bi nikogar presenetilo potem, ko je zasegla privatne pokojninske sklade in jih uporablja kot dodatni vir denarnih sredstev. Gotovo ob tem ne bo šlo brez ostrega nasprotovanja sindikatov. Vprašanje je, če bodo v odločilnem trenutku še imeli dovolj moči, da se uprejo tem vladnim načrtom.

Pomirjena Koroška

S postavitvijo table v Libučah na avstrijskem Koroškem na praznik, 8. septembra 2011, se je končalo postavljanje dvojezičnih krajevnih tabel, ki so predvidene z novim zakonom in so v pristojnosti deželne uprave. Manjkajo še table, ki so v pristojnosti posameznih občin. Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) je pozdravil postavitev novih dvojezičnih napisov.

Doslej ni bilo izgrediv proti novim dvojezičnim krajevnim oznakam, zapletlo pa se je pri tabli v Podsinji vasi, ki je niso postavili.

Prve nove dvojezične krajevne table so z velikim slavljem, sprva v deželnem dvorcu v Celovcu, nato pa na kraju samem, postavili 16. avgusta v Železni Kapli in Žitari vasi. Do 8. septembra so postavili table v skupaj 15 krajih v desetih občinah.

Novo dvojezično krajevno tablo bi morala dobiti tudi Podsinja vas v Rožu, vendar je deželna uprava v zadnjem trenutku sporočila, da po oceni pravnega oddelka vas ne izpolnjuje več pogojev za strnjeno naselje ob zvezni cesti. Zato krajevna tabla ni več v deželni, temveč v občinski pristojnosti, obenem pa ni več predvidena velika krajevna tabla z modro obrobo, ki pomeni tudi omejitev hitrosti na 50 kilometrov na uro, temveč zgolj še manjša krajevna oznaka.

NSKS je sicer pozdravil postavitev novih dvojezičnih napisov, ob tem pa z zadovoljstvom ugotovil, da je med

Ministra Žekš in Žbogar s predstavniki koroških manjšinskih organizacij

njimi tudi nekaj krajev, ki so dobili napis po zaslugi člana NSKS Rudija Vouka, ki je zahteve sprožil pred ustavnim sodiščem. Med drugim gre za kraj Libuče, dvojezični napis pa so postavili tudi v domačem kraju Rudija Vouka, v Dobrli vasi.

NSKS je še poudaril, da dokler niso postavljene vse krajevne table, za katere so se s svojim podpisom obvezali vsi, ustavni zakon ni docela uresničen. Z nekaj dobre volje pa bi bilo možno tudi to, je dodal.

Dogovor o novi ureditvi za dvojezične krajevne table so predstavniki koroških Slovencev, deželne vlade avstrijske Koroške ter deželni glavar Dörfler in državni sekretar Josef Ostermayer dosegli 26. aprila v Celovcu. Pred tem je o tem vprašanju potekala serija neuspešnih in propadlih pogajanj, obenem pa ni manjkalo ostrih kršitev pravil avstrijskega pravnega sistema in pravne države.

V skladu z dogovorom bo na

Koroškem dvojezično označenih 164 naselij. Obenem je bila sklenjena nova ureditev za rabo slovenščine na uradih, dogovorili pa so se med drugim tudi o dodelitvi denarnih sredstev za organizacije in projekte slovenske manjšine.

Ministra dr. Boštjan Žekš in Samuel Žbogar ter državni sekretar na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Boris Jesih so se v ponedeljek, 12. septembra sestali s predstavniki slovenskih manjšinskih organizacij v Avstriji. Predstavniki manjšine so pozdravili dosedanje in prihodnje napore slovenske vlade pri zavzemanju za celovito uresničitev vseh obveznosti Republike Avstrije v zvezi z zaščito slovenske manjšine na avstrijskem Koroškem in Štajerskem.

Predstavniki Slovencev, ki so se sestali z ministroma, in sicer dr. Valentin Inzko, g. Bernard Sadovnik, dr. Marjan Sturm in go. Susanne Weitlner, ocenjujejo, da se je vzdušje na Koroškem po podpisu zveznega zakona o spremembi zakona o narodnih skupnostih, po katerem naj bi do 30. septembra 2011 stale dvojezične krajevne table v 164 krajih na Koroškem, očitno izboljšalo.

Prisotni so se strinjali, da bi bilo treba ta pozitivni moment na Koroškem ustrezno poudariti in nadaljevati z reševanjem preostalih odprtih vprašanj, pa tudi z oblikovanjem in izvajanjem konkretnih skupnih projektov.

ZVEZA SLOVENSkih MATEr IN ŽENA

45 let srca srcu

Mati Terezija iz Kalkute je bila zgled ljubezni do bližnjega. Vse, kar je imela, je

Zbor Zveze mater iz San Justa poje pri maši

dala za uboge. Tukaj v Argentini že 45 let deluje Zveza slovenskih mater in žena, ki pomaga Slovencem v težavah. Zato smo se zbrali v nedeljo, 4. septembra, v Slovenski hiši pri daritvi sv. maše, da smo se zahvalili Bogu in ga prosili za pomoč za nadaljnje delo. Dr. Jure Rode je med pridigo poudaril, da moramo kristjani živeti v odpuščanju in dobroti do bližnjega. Med sv. mašo je pel zbor Zveze žena iz San Justa pod vodstvom ge. Anice Mehle, ki ga je prof. Andrejka Vombergar spremljala na orglah. Po končani daritvi smo s spoštovanjem do naših mučencev zapeli „Lipa zelenela je“, medtem je ga. Marija Grbec postavila prižgano svečko pred spomenikom. Nato smo šli v dvorano škofa Rožmana, da bi prisostvovali prireditvi.

Med počastitvijo pred spomenikom žrtvam

Najprej je ga. Majda Bukovec izrekla dobrodoščilo vsem navzočim. Predsednica Zveze ga. Alenka Prijatelj je med pozdravom dejala: „Vsak rojstni dan je lepa priložnost za praznovanje, da se zberemo, se skupaj poveselimo, nazdravimo slavljenju in mu želimo vse najboljše ... Naša Zveza se je rodila, da bi združevala žene in matere in jim pomagala pri osebni rasti, da bi bile kos svoji nalogi. To je bil njen prvotni cilj ...“

Sledila je zahvala gospe Pavlini Dobovšek, dolgoletni in sedaj častni predsednici Zveze. V znak hvaležnosti je dobila priznanje, delo g. Ivana Bukovca. Potem se je ga. Alenka zahvalila tudi gospe Ireni Fajdiga, kot bivši kulturni referentki Zveze. Tudi ona je dobila dar, delo ge. Regine Leber. Po zaslugi naših dušnih pastirjev imamo organizirane skupnosti in seveda tudi Zvezo, ki je nastala na vzpodbudo našega duhovnega vodja dr. Jureta Rodeta. Tudi njemu se je zahvalila za 45 let nepretrganega sodelovanja z

Zvezo in mu podarila v spomin knjigi, kjer so napisi Brižinskih spomenikov. Sledilo je letno poročilo socialne referentke gospe Ančke Podržaj (objavljamo posebej).

Začela se je preprosta zgodba, podobna studencu, ki teče v večnost. Napovedovalka ga. Tatjana Kržišnik je nežno prebrala uvod, kot izvir nekaj novega a obenem znanega, ljubljenega, to je pesem naše lepe Slovenije. Ga. Helena in g. Jože Oblak sta čustveno recitala Hvalnico življenja Antona Gričnika. Nadaljevalo je predvajanje dokumentarca Skrivnosti Slovenije. Besede hvalnice „Kako si lepa, domovina mlada!“ so odme-

Zahvala dolgoletni predsednici gospe Pavlini Dobovšek

vale s petjem mešanega zbora iz San Martina pod vodstvom prof. Lučke Kastelic. Ubrano so zapeli sledeče pesmi: „Po jezuru“ (harm. M. Hubad), „Tam kjer teče bistra Zila“ (priř. L. Kramolc), „V Tamar“ (V. Mirk), „Vinska“ (A. Schwab), „Dajte“ (A. Kumar), in „Slovenska zemlja“ (J. Aljaž).

Ga. Majda Bukovec se je zahvalila vsem sodelujočim, nakar jim je ga. Metka Tomazin izročila slovenske šopke. Pristrčna hvala tudi g. Aleksu Šucu za luči in zvok, g. Marku Vombergarju za slikanje in g. Jožetu Lenarčiču, g. Janezu Jelencu in g. Edvardu Kenda za pripravo dvorane, kot tudi ge. Veri in gdč. Mikaeli Podržaj za zamisel in oblikovanje programa. Posebna zahvala je veljala Veleposlaništvu Republike Slovenije in še posebej mag. Darji Mencin, ki so nam posredovali likovna

Pevski zbor iz San Martina med nastopom

dela otrok naših osnovnih šol ob 20-letnici samostojnosti Slovenije, da smo si jih lahko vsi ogledali na razstavi. Naj izrabim to priložnost, da čestitam k izredno kreativnim delom! Sledila je pogostitev, žrebanje srečk in prijateljsko srečanje.

Obletnice je konec, a ne našega dela. Veliko je potrebnih, veliko rojakov v težavah, a mnogo je dobre volje in pripravljenosti seči v roke z darom ter toplimi besedami. Vemo, da ni lahko, zato smo pripravile zgoščenko „Stari napevi v novih odmevih“, kjer so posnete slovenske narodne pesmi raznih pokrajin v izvedbi Slovenskih mladenk pod vodstvom ge. Anke Gaser. Če jih želite, jih lahko dobite pri zastopnicah vseh okrajnih zvez. Dobiček je namenjen centralni Zvezi.

„Nebeško kraljestvo se gradi na zemlji z darovanjem samega sebe in svojega časa“

Hvala vsem za pomoč in sodelovanje!

MČK

Gostje ogledujejo razstavo otroških risb

Poročilo socialnega dela

Dragi rojaki!

Zopet praznujemo dan Zveze slovenskih mater in žena, na katerem vsako leto tudi poročamo o našem socialnem delu. To je torej obračun opravljenega dela od septembra 2010 do danes.

ZSMZ je samostojna organizacija pod okriljem Slovenskega dušnega pastirstva. Ima tudi pravno osebnost, in sicer kot *Asociación benéfica eslovena de madres*. Centralni odbor dela z vsemi odseki, vse, kar dobimo, razdelimo med vso skupnost. Krajevni odseki delujejo popolnoma samostojno, kolikor jih ne vežejo osnovna pravila ZSMZ.

Dobrodelno delo zveze je usmerjeno predvsem v dve konkretni dejavnosti: mesečne podpore in paketi.

V tem obdobju smo imele na skrbi od 28 do 30 mesečnih podpor. Vsota socialne podpore za enkrat znaša \$250. To število in ta vsota se lahko spremeni v primeru bolezni ali večje potrebe. Decembra smo dodale izredno vsoto \$450 zaradi krize in to na vsako podporo. Komu namenimo podpore? Vsak krajevni odsek zveze presodi in pregleda, kdo je v potrebi. Nato pride prošnja, v obliki vprašalne pole, na centralni odbor zveze.

Dolgoletna akcija zveze je priprava paketov, in to dvakrat na leto. Pripravile smo 47 božičnih in 40 zimskih paketov, ki vsebujejo kvalitetna dolgotrajna živila. Zimske pakete nam podarita brata Klemenčič.

Pri dobrodelnem delu pa tudi natančno vodimo račune in je iz letošnje bilance razvidno, da smo razdelile \$82.825. K temu so krajevni odseki dodali \$14.340. Skupni račun znesse \$97.175. Lepa vsota, številka, za katero se skriva ogromno neekonomskih dejavnikov: dobrot, radodarnost, nesebičnost, solidarnost, dobra volja.

Dragi naši dobrotniki! Ne najdem prave besede, da se vam zahvalim. Vse to, kar je Zveza naredila, je naredila z vami! Me same ne bi mogle kaj dosti. Bodite prepričani, da vse naredimo z najboljšim namenom in dobro voljo ter seveda z božjo pomočjo. Veliko dela je še pred nami. Skušajmo misliti na obiske bolnikov in ostarelih, da ne bodo tako osamljeni.

Iskrena hvala vsem, imenovanim in neimenovanim, mesečnim in občasnim dobrotnikom ter prav vsem, ki nam na katerikoli način pomagate - pomagati! Hvala za kupovanje kartic in srečk ter vsem, ki ste danes tukaj. Hvala za vsak še tako majhen dar, ki nam veliko pomeni.

Februarja, marca smo v Oznanilu brali, da so slovenski škofje določili leto 2011 za leto krščanske dobrodelnosti in solidarnosti. Izbrano geslo „Drug drugega bremena nosite“ tudi nas nagovarja, naj izkazuujemo ljubezen do Boga v ljubezni do bližnjega.

Pridružite se nam! Še enkrat, vsem Bog plačaj!

Ana Bajda Podržaj
Socialna referentka

(Podano na letni prireditvi ZSMŽ v Slovenski hiši, 4. september 2011)

Romanje v Lourdes

Slovenci smo vedno radi romali. O tem pričajo številne Marijine božje poti na Slovenskem. To lepo navado smo prinesli s sabo v Argentino; vsako leto romamo v Lujan in v Lourdes.

Rojaki Velikega Buenos Airesa, pa tudi iz notranjosti države, romamo v Lourdes vsako leto na tretjo nedeljo v avgustu. Letos je bilo to na datum 21. avgusta. V predmestnem naselju, ki se imenuje Santos Lugares (Sveti kraji v slovenskem prevodu), so očetje frančiškani pozidali skromno kapelico, leta 1914 pa so začeli zidati današnje svetišče, ki naj bi bila kopija lurske bazilike v Franciji. Ob cerkvi je votlina z Marijinim kipom. Leto 1925 so darovali prvo mašo v kripti. Veličastna argentinska bazilika Naše Lurske Gospe pa še danes ni popolnoma dokončana.

Zbrali smo se v veličastnem svetišču, ki je posvečeno lurski Materi Božji. Potožili smo ji svoje skrbi, žalosti in trpljenje, jo prosili varstva za naše družine, bolne in ostarele ter vso slovensko skupnost. Ob vstopu v cerkev smo dobili

podobico z grbom svetovnega dneva mladih in molitev, za uspeh tega verskega srečanja.

Najprej smo molili rožni venec, ki ga je vodil Franci Korošec. Sledile so pete litanije Matere Božje, ki so jih vsi verniki pobožno prepevali. Nato je bil blagoslov z Najsvetejšim. Petje litanij in ljudsko petje pri maši je vodil Andrej Selan. Na orgle jih je spremljala Terezka Prijatelj Znidar. Sveto mašo

je daroval delegat slovenskih dušnih pastirjev dr. Jure Rode, somaševal pa jezuit p. Miran Žvanut, ki je tudi pridigal. Med mašo je bila priložnost za spoved. Veliko vernikov je prejelo sv. obhajilo.

Ob koncu se je delegat dr. Jure Rode zahvalil vsem, ki so pomagali pri organizaciji romanja. Vsi verniki smo se poslovili od lurske Matere Božje s pesmijo *Marija skoz' življenje voditi srečno znaš*. Prosili smo jo, naj nas varuje in ji obljubili, da se bomo prihodnje leto vrnili in jo obiskali na tej božji poti v argentinskem Lurdu.

VTISI IZ SLOVENIJE

Nostalgija? - Ne hvala (ampak ...)

(Od našega dopisnika)

Pogosto nas (tiste, ki smo se preselili v Slovenijo), sprašujejo, če se nam kaj toži po Argentini in vse, kar smo tam pustili. Verjetno bi težko našli skupni odgovor, ker so vzroki in

priložnosti, ob katerih se je vsak odločil za ta korak, drugačni, kakor se je lahko tudi vsak drugače znašel v novem okolju. In ne nazadnje tudi nismo vsi enaki, čeprav bi bile okoliščine enake („Jaz sem jaz in moje okoliščine“, je pravil filozof Ortega y Gasset).

Nostalgija mi zveni nekoliko melanholično,

turobno, kot jokanje za izgubljenim rajem. Bolj realno se mi zdi spominjanje dobrih oseb, skupin dobrih ljudi, ki jih nimaš na doseg roke (če izvzamem virtualno srečevanje-gledanje-poslušanje-pogovarjanje po internetu). Pa ne, da v novem okolju ne bi imel takih ljudi; hvala Bogu, je teh največ! Vendar se v podzavesti marsikdaj priplazi grešna misel, ki jo je izrazil španski pesnik Jorge Manrique, da se nam zdi, da „cualquiera tiempo pasado fue mejor“. Grešna tudi zato, ker že v Svetem pismu piše: „Ne reci: 'Kako to, da so bili prejšnji časi boljši od sedanjih,' ker tega ne vprašuješ iz modrosti“. In takrat se človeku kar milo stori ...

Poleg interneta še vedno obstaja možnost realnega potovanja. V eno ali drugo smer. V poletju (slovenskem, in pri tem mislim na vremenske, ne politične razmere, saj smo v teh prišli komaj do spomladi, pa še to do zelo zgodnje ...) je pretok Bue-lju kar močan in tako se zve, da je na obisku ta ali oni, ta ali ona družina, pa imajo vsi vedno premalo časa, da bi vse obiskali ali izmenjali vsaj nekaj več besed, novic o bližnjih in daljnih sorodnikih, žlahtnikih, znancih, sosedih.

Pri odpravi te neprilike so največji mojstri - kapo dol - vaščani iz Lanusa. Že večkrat so organizirali srečanje, piknik,

asado, in tako v enem mahu naredili uslugo sebi in obiskovalcem.

Letos pa sta portoroški Andrej in podbreški Tomaž na hitrico zbornala znanca na srečanje „starejših občanov Slovenske pristave“. Ne vem, če je bilo to srečanje uradno, ker je bil prisoten tudi predsednik Andrej in - da ohranjamo zdrave slovenske tradicije - tudi rezervni župnik Nebeškega kraljestva. Vsekakor se nismo vedli protokolarno, ampak v zelo pristnem in veselem prijateljskem vzdušju, ker Pristava povezuje še preko njenih meja. In vabilo je bilo čisto prav postavljeno, saj smo res bili vsi (ali skoraj) tam okoli Abrahama in Sare in še malo čez (v povprečju pa čisto gotovo!). Da smo se vedli korektno in spodobno, lahko pričajo marsikateri mimoidoči preseljenci Nepristavčani, ki so se v prijetnem poletnem večeru sprehajali ob Ljubljani, ki ni bila nič smrdljiva, kot poje zbadljivka.

Lepa družba, sestavljena iz 10 „tukajšnjih“ in sedmih „tamkajšnjih“ Pristavčanov si je po dolgem in počez pripovedovala 'o dobrem, o hudem in sploh', kot pravi Jurčič v Desetem bratu. In novic je kar veliko. Kadar pa teh zmanjka, pa pridejo na vrsto stare zgodbe, dogodivščine in druge čenče, ki vedno najdejo mesto v še tako častitljivi družbi. Če pa pomislim na množico oseb, ki so bile vpletene v pogovor (pa to ni bilo nobeno obiranje!), nas je bilo pa veliko več kot le sedemnajst. Za en dober Pristavski dan, ali tombolo!

Lep večer, ki je namesto hladne sence pristavskega vrta nudil prijeten hlad poletne Ljubljane, je bil vsem prekratek.

Nostalgija? Ne, hvala. To ni nobena nostalgija, to je ena sama ljubezen, parafraziram pesnika Bojana Štita - pa še prav bi mi dal.

GB

G. JOŽE
RAZMIŠLJA

Posnemanje

To delajo predvsem živali, ko jih učimo. Na primer papagaj, ko posnema naše govorjenje.

Pa je posnemanje lepa lastnost tudi nas ljudi. Otrok se marsičesa nauči samo s posnemanjem. Starši ga učijo govorit in on jih posnema. In samo tako se nauči. Pa naj si bo to jezik ali vse drugo. Kadar ga učijo vsega dobrega, kar na žalost ni vedno, jih posnema v dobrem. In to velja za vse, ker nas zgledi vlečejo vse. Dobri in drugi. Vsi jih posnemamo. Tako se vsi naučimo dobrega in tistega, ki ni.

Sveti Pavel pravi: posnemajte mene kakor jaz posnemam Kristusa. To je - Njega in Njegov nauk ter zgled prenašam v svoje življenje.

Koga in kaj naj posnemamo? Vse tiste, ki nas učijo kaj dobrega in vse tisto, kar je dobro. Samo slabega ne.

Danes nas v našem okolju vabi veliko slabega. Ni vse zlato, kar se sveti. In slabo se včasih prikazuje kot dobro, dovoljeno in koristno. Pa to ni vedno tako. Zato tudi vsega ne smemo posnemati. Vedeti moramo, kaj je dobro in kaj ne.

Posnemajmo samo tisto, kar je dobro in tiste, ki nas dobrega učijo.

Med njimi je gotovo na prvem mestu Jezus. On je učil samo božji nauk in je delal samo dobro. Zato je lahko dejal o sebi: jaz sem pot.

Za njim pa posnemajmo vse dobre ljudi, ki nas hočejo napraviti sebi enake. To so najprej naši starši. Večina od njih, pa čeprav so ljudje, imajo dober namen. Zavedajo se, da so odgovorni za tiste, ki so jim dani v vzgojo. Oni naj to vršijo z zgledi, ki jih vsi lahko posnemamo. In za njimi seveda vsi ostali.

Postavljeni smo kakor na svetilnik in od tam naj svetimo vsem okrog nas in sicer tako, da nas morejo in smejo videti in posnemati vsi.

Zavedati se moramo odgovornosti, ki jo imamo pred drugimi.

Vsem bo življenje in borba lažja, če bodo vsi lahko posnemali samo dobro.

Končno bo to vplivalo, da bo zmagalo dobro, ker je samo to človeku v korist.

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

Dvojni kulturni večer

Slovenska kulturna akcija je 13. avgusta pripravila kulturni večer v dveh delih. V prvem je arh. Jure Vombergar predstavil novo knjigo, ki je pravkar izšla v Argentini in sicer „Bara Remec: njena begunska pot v risbah“, drugi del večera pa je prof. Vinko Rode posvetil spominu na malo poznanega slovenskega pisatelja Lojzeta Novaka.

„Slikarka in grafičarka Bara Remec bi lani praznovala 100-letnico rojstva, če bi še živela, a je letos poteklo že 20 let, kar je umrla. Sorodniki se že dve leti pogovarjamo o tem, da bi morali nekaj napraviti v njen spomin, bodisi pripraviti večjo razstavo ali izdati kako knjigo“, tako je Jure pričel svojo predstavitev omenjene knjige. Lani je prišla v Argentino od Rafaelove družbe pripravljena razstava o slovenskih beguncih v Avstriji, kamor so pribegli leta 1945. Ta razstava je sorodnikom dala misliti, da ima Bara Remec pravzaprav tudi precej gradiva prav iz istega časa v obliki risb, ki jih je napravila na licu mesta, ko je obiskovala begunska taborišča. Sama sicer ni živela tam, a je imela prijatelje in znanca, ki jih je pogosto obiskovala. Tako je nastal zajeten ciklus hitrih risb s svinčnikom, grafitom, tušem v različnih variantah in načinih risanja. Ta njen ciklus začne s prehodom čez Ljubelj in konča z prihodom ladje Santa Cruz v Buenos Aires. Ta del njenega opusa je praktično nepoznan. O njem je sicer pisal njen svak dr. Tine Debeljak in poznana je njena ilustracija naslovne strani ovitka Zbornika koledarja Svobodne Slovenije za leto 1955. Ostalo pa je čakalo spravljen 66 let.

Letos so se odločili: pranečak Marko je njene slike prefotografiral v digitalni obliki, zakonca Jure in Meta, Barina nečakinja, sta izbrala najboljše in poskrbela za tisk, Jure je napisal uvod in

spremno besedilo, ponatisnili so besedilo dr. Tineta Debeljaka o okoliščinah njenega begunskega življenja, grafični oblikovalec pranečak Janez je knjigo oblikoval in opremil, in knjiga je izšla v družinski samozaložbi. Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu je delno financiral izdajo.

Da je Urad to odobril, je po eni strani zasluga SKA, ki je predstavila Baro Remec kot pomembno slikarko in priporočila izid knjige. Priporočilo sta podpisali predsednica dr. Kati Cukjati in voditeljica likovnega odseka ga. Andrejka Dolinar. Recenzijo knjige s priporočilom za objavo pa je napisal arh. Marjan Eiletz. Jure je na kulturnem večeru prebral del tega besedila.

Jure Vombergar je omenil še to: letos 2. junija so v Ljubljani, v Narodno univerzitetni knjižnici (odslej NUK-u), organizirali v spomin na 20-letnico Barine smrti, razstavo njenih knjižnih ilustracij. Na tej razstavi je bila predstavljena tudi ta knjiga.

Ob koncu predstavitve je Jure povabil udeležence kulturnega večera, da si ogledajo v ozadju dvorane postavljene štiri panoje, dva z v knjigi objavljenimi risbami, dva pa s fotografijami z zgoraj omenjene razstave v NUK-u.

-e -r

V drugem delu večera pa je Vinko Rode predstavil diplomsko delo Sare Horvat o pisatelju Lojzetu Novaku. Avtorica je s to nalogo diplomirala, pred dvema letoma, na filozofski fakulteti v Ljubljani, in sicer iz slovenistike in bibliotekarstva.

Rode je najprej govoril o peripetijah Novakove literarne zapuščine. Ker se v družinskem krogu - pri hčerki in sinu - ni nič ohranilo, se je iskanje začelo pri Novakovih gimnazijskih sošolcih, to na

pobudo Franceta Pibernika. Tudi Meddobje je objavilo tozadevno prošnjo.

Novak je bil član Balantičeve družine, Slov. kulturne akcije in je prvo desetletje po naši vselitvi mnogo objavljajal v naši periodiki, posebno v Zbornikih in v revijah. Nekaj tekstov se je našlo v arhivih: sonetni venec menda v Staretozem, Izgoreli čas v SKA, mapo Novakovih črtic je našla ga. Meta Debeljak Vombergar v očetovi zapuščini.

Črtica Neža, rokopisni original, se je našel med papirji Novakove znanke Ane Breznik. Še kaka druga v Koroški kroniki. Res peripetije!

Sara Horvat je zbrala verjetno kar skoraj celotni Novakov opus. Njeno delo je pionirsko in je pomembno za slovensko literarno zgodovino, posebno še za zdamsko. Novak namreč ni prisoten v Leksikonu Slovenska književnost, ni ga vključila ga. Helga Glušič v svojo študijo o zdamski književnosti. Na vidiku pa ga je imel prof. France Pibernik, saj se je posebej zanimal za Novakov „obljubljeni“ roman, o katerem pa ni nobene sledi.

Drugi del Diplomske naloge je posvečen knjižničarski obdelavi Novakovega opusa.

Ker knjižne izdaje le-tega še ni je razumljivo, da tudi še ni strokovne kritične študije o njegovi literaturi.

Na predstavitvi so sodelovali tudi naslednji. Novakova hčerka Silvia je prebrala pesem Pampa; ga. Joža Kien, družinska prijateljica, Magistrale sonetnega venca; Lojzetov vnuk Agustin Mojica pa je prebral tri svoje pesmi v kastiljsčini.

Sledila so vprašanja in nekaj komentarjev. Na pr. zakaj je utihnil že nekako petnajst let pred svojo smrtjo in se tudi umaknil iz slovenske skupnosti. In vprašanje o njegovi prezgodnji smrti.

v. r.

NOVICE IZ SLOVENIJE

LESTVICA GLOBALNE KONKURENČNOSTI

Slovenija je na letošnji lestvici globalne konkurenčnosti Svetovnega gospodarskega foruma (WEF) izgubila 12 mest in se znašla na 57. mestu med 142 državami. Največjo težavo predstavljajo omejen dostop do finančnih virov, neučinkovita birokracija in toga delovnopravna zakonodaja. Najbolj konkurenčno gospodarstvo na svetu ostaja Švica, sledijo pa ji Singapur, Švedska, Finska, ZDA, Nemčija, Nizozemska, Danska, Japonska in Združeno kraljestvo.

NAGRADA VILENICA

Na literarni matineji na gradu Štanjel so na festivalu Vilenica že tradicionalno podelili kristal vilenice. Mednarodna žirija je med avtorji, ki so se predstavili v zborniku in na literarnem branju, izbrala romunskega pesnika Dana Comana.

SLOVENSKA ŠOLA V HAITIJU

V naselju Carrefour v predmestju haitijske prestolnice Port-au-Prince bo 3. oktobra odprla vrata prva slovenska osnovna šola v tej državi, so sporočili iz Sloge, platforme slovenskih nevladnih organizacij za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč. Šolo za več kot 200 otrok bodo postavili ob finančni podpori slovenske vlade.

BOJ PROTI NASILJU V DRUŽINI

Slovenski veleposlanik pri Svetu Evrope Damjan Bergant je v imenu Slovenije v Strasbourgu podpisal konvencijo Sveta Evrope o preprečevanju in boju proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini. Gre za prvi pravno zavezujoč dokument, ki na panevropski ravni določa obsežen pravni okvir za zaščito žensk pred vsemi oblikami nasilja ter ureja postopke za njegovo preprečevanje in sodno obravnavo.

PO SVETU

ZDA: NAGOVOR OB OBLETNICI

Ameriški predsednik Barack Obama je ob deseti obletnici terorističnih napadov 11. septembra, prišel do besede šele ob koncu dne. Na slovesnosti v Kenedyjevem centru v Washingtonu je poudaril, da je po napadih Američanom uspelo ohraniti njihove vrednote. Obama je še dodal, da se je v desetih letih veliko spremenilo, ni pa se spremenil značaj ZDA. Kot je dejal, se nista spremenili niti vera v Boga in drug v drugega.

PLENARNO ZASEDANJE EP

Evropski parlament ta teden začne prvo plenarno zasedanje po poletnem premoru. Osrednja razprava bo namenjena krizi evroobmočja, govorili pa bodo tudi o Libiji in Siriji. Evropski poslanci se bodo dotaknili kratkoročnih ukrepov za evroobmočje, kot je povečanje sklada sredstev za pomoč državam članicam pa tudi dolgoročne rešitve za zagotavljanje stabilnosti, kot so evroobveznice. Ob tem se bodo posvetili tudi predlogom sprememb sistema gospodarskega upravljanja. Sem pa spada tudi proračun. Parlament bo o predlogu proračuna glasoval na oktobrskem plenarnem zasedanju. Razpravljali bodo tudi o zadnjih dogodkih v Libiji in Siriji. Pri tem bodo iskali možnosti za povečanje pomoči Libijcem pri obnovi države. Proti Siriji je po drugi strani povezava že več sankcij, nazadnje je v odgovor na stopnjevanje nasilja prepovedala uvoz nafte iz Sirije, ki bo začel v celoti veljati sredi novembra.

JEDRSKA NESREČA

V jedrski elektrarni na jugu Francije je odjeknila eksplozija. Pri tem je, po poročanju BBC-ja, umrla ena oseba, tri so bile poškodovane. Kot je po nesreči povedal tiskovni predstavnik Francoske jedrske komisije, za zdaj ni prišlo do uhajanja radioaktivnih snovi, kljub temu pa nevarnost izpusta obstaja.

ITALIJANSKI PAKET

Italijanski poslanci so začeli splošno razpravo o slabih 55 milijard evrov vrednem varčevalnem paketu. Z njim želi vlada v letu 2013 uravnovežiti proračunske prihodke in odhodke. Med drugim predvideva zvišanje davka na dodano vrednost z 20 na 21 odstotkov, triodstotni solidarnostni davek za tiste, ki letno zaslužijo več kot 300 tisoč evrov in dvig upokojitvene starosti za ženske v zasebnem sektorju s 60 na 65 let. V sklop varčevanja sodita še dve spremembi ustave. Prva predvideva obvezo ohranjanja uravnoveženega proračuna, druga pa ukinitve pokrajin in prenos njihovih pristojnosti na dežele, zaradi česar so močno zaskrbljeni tudi predstavniki slovenske manjšine v Italiji. Na varčevalni paket bo premier Silvio Berlusconi vezal tudi glasovanje o zaupnici.

VOLITVE NA NORVEŠKEM

Na Norveškem potekajo lokalne volitve, na katerih

PISALI SMO PRED 50 LETI

OB OTVORITVI SLOMŠKOVEGA DOMA

V predmestju Vel. Buenos Airesa, v Ramos Mejii, se odpre v nedeljo nov slovenski dom.

Zopet nova „slovenska trdnjava“, kot smo se navadili imenovati zadnje čase ta ognjišča slovenskih skupnosti po posameznih okrajih. Spomenik slovenskega idealizma, podjetnosti in požrtvovanja. ...

Vsako tako delo slovenske ljubezni, žrtev in dela pozdravljamo kot velik dogodek v našem emigracijskem življenju.

In ta dom nosi ponosno ime Slomškov dom. ...

S ponosom naj novi dom nosi ime Slomškov dom in naj nikdar ne stopi s poti, katero je Slovencem začrtal ta svetniški človek in iz najglobljih korenin slovenstva rastoči Slovenec, vzgojitelj in učitelj naroda, tudi našega v predmestju Buenos Airesa.

td

ZDRUŽENI PEVSKI ZBORI V SPOMIN RAVN. BAJUKA

Na pobudo in prošnjo Društva Slovencev v Buenos Airesu so slovenski pevski zbori s področja Vel. Buenos Airesa priredili v nedeljo, 10. septembra 1960 koncert v spomin 20. junija t.l. umrlega zasluženega slovenskega vzgojitelja, javnega delavca, glasbenika, skladatelja ter pevovodje ravnatelja Marka Bajuka iz Mendoze. Koncert je bil v dvorani salezijanskih sester v ul. Yapeyu 132 v Buenos Airesu. Se pravi, v isti dvorani, kjer so pred dobrim letom isti zbori nastopili prvokrat - in žal tudi zadnjikrat pod vodstvom pok. Marka Bajuka. ...

REDOVNI JUBILEJ S. VINCENCIJE KAPLJA

Med slovenskimi izseljenci v posameznih državah v svetu se je z leti vedno našla in dobila oseba, ki je s svojimi sposobnostmi, smislom za delo v skupnosti in z žrtvami za ostale rojake, postala vodilna osebnost med njimi.

Tako se je zgodilo tudi s č. s. prednico Vincencijo Kapljo v čilski prestolnici Santiagu. Po prihodu v Čile je najprej delovala daleč na jugu v Punta Arenas. Njeno delo je bilo tako uspešno in vidno, da so postajale nanjo vedno bolj pozorne njene redovne predstojnice. Povabile so jo v prestolnico Santiago ter ji zaupale odgovorno mesto redovne asistentke usmiljenih sester za vso čilsko skupnost. ...

Slovinci v Santiagu so č. s. Vincenciji za vse njeno brezmejno požrtvovalno delo, ki ga opravlja zanje in za vso tamošnjo slovensko skupnost hvaležni. To hvaležnost so ji zlasti pokazali 8. septembra ob 50-letnici njenih redovnih obljub. ...

Svobodna Slovenija, 14. septembra 1961 - št. 37

naj bi Norvežani po julijskih smrtonosnih terorističnih napadih desničarskega skrajneža Andersa Behringa Breivika potrdili svojo zavezanost demokratičnim vrednotam. Predvolilna kampanja je bila zaradi žalovanja po napadih krajša kot običajno in predvsem veliko mirnejša. Analitiki napovedujejo, da se bo vladajoča laburistična stranka, katere podmladek je bil tarča Breivikovih napadov, uspela izogniti hudemu porazu, ki ji je grozil pred nekaj meseci. Po napadu je namreč pridobila veliko naklonjenosti.

RUSKE LETALSKE DRUŽBE

V Rusiji bodo ukiniteli nezanesljive letalske družbe. Predsednik Dmitrij Medvedjev se je za ta ukrep odločil po letalski nesreči blizu mesta Jaroslav, v kateri je umrlo 43 ljudi, vključno s člani hokejske ekipe Lokomotiv. Medvedjev je naročil vladi, da do sred novembra pripravi načrt ukrepov.

RESUMEN DE ESTA EDICION

QUÉ PASARÁ CON EL GOBIERNO

El primer ministro esloveno Borut Pahor envió la semana pasada para su consideración a la Asamblea Nacional, la lista con los cinco candidatos a ocupar los Ministerios de Economía, Tomaž Orešič; del Interior, Branko Janc; de Administración Pública, Zdenka Vidovič; de Educación Superior, Tamara Lah Turnšek y de Cultura, Samo Bevk. El 20 de septiembre, la Asamblea decidirá. En todos los ministerios, si llegaran a asumir, les espera mucho trabajo. El premier Pahor ligó la confirmación de los nombres propuestos - necesita mayoría simple - al voto de confianza hacia su gobierno. Así que, la próxima semana, estará en juego la continuidad de Pahor. Todo indica que si los grupos parlamentarios que negaron su apoyo al gobierno se mantendrían en su posición, habría 45 votos en contra. Mientras que el gobierno podría contar sólo con 33; los miembros no alineados se abstuvieron de dar su opinión; antes apoyaron al gobierno, si bien dicen, que los candidatos no son del todo convincentes. (Pág. 1)

ACOMPAÑANDO HACE YA 45 AÑOS

El pasado domingo 4 de septiembre la Liga de Madres de Familia (ZSMŽ, las siglas en esloveno) celebró sus 45 años. Esta organización social se ocupa principalmente de brindar apoyo a los que lo necesitan, ya sea con alimentos, acompañando a los enfermos o con otras asistencias. El domingo comenzó en el Centro esloveno capitalino, más precisamente en la iglesia Marija Pomagaj, con la santa misa presidida por el delegado de la pastoral eslovena Dr. Jure Rode, uno de los fundadores de la Liga de madres. Luego, frente al monumento a los caídos se colocó una ofrenda floral. Ya en el salón principal, la presidente Alenka Prijatelj saludó a los presentes. El número cultural se enmarcó en los festejos por los 20 años de la independencia eslovena, a través de imágenes, canciones y poesías que llenaron los ojos de lágrimas a más de uno. En el salón estaban expuestos los trabajos del concurso que la Embajada propuso por el "cumpleaños de Eslovenia". (Pág. 3)

VIRGEN DE LOURDES

Los eslovenos peregrinamos con alegría hacia la Virgen de Luján y de Lourdes. Esta última peregrinación en Santos Lugares se llevó a cabo el 21 de agosto próximo pasado. Le confiamos a la Virgen nuestras preocupaciones y le pedimos su divina protección para nuestras familias, enfermos y para la colectividad eslovena. Tras el rezo del rosario y las letanías a la Madre de Dios, el padre Dr. Jure Rode ofreció la misa, concelebrada por el padre jesuita Miran Žvanut. (Pág. 3)

DOBLE VELADA CULTURAL

La Acción Cultural Eslovena organizó una velada cultural el sábado 13 de agosto. La misma estuvo dividida en dos partes. En la primera, el Arq. Jure Vombergar presentó el nuevo libro, que se editó recientemente en la Argentina, sobre la artista Bara Remec y los dibujos con motivos de los campos de refugiados. Remec hubiese cumplido en 2010, cien años y este año se cumplió el 20º aniversario de su muerte. Es por eso que los familiares querían preparar algo especial; el resultado fue una publicación con bocetos a lápiz, grafito y otros métodos de dibujo. El ciclo reunido comienza con el paso por Ljubelj y termina con la llegada del barco Santa Cruz a Buenos Aires. Estas obras son prácticamente desconocidas y tras estar 66 años guardadas salieron a la luz con el esfuerzo de sus familiares y con el apoyo de la Oficina de eslovenos para el mundo. En la segunda parte, el Prof. Vinko Rode recordó a un escritor poco conocido, Lojze Novak. La eslovena Sara Hrovat realizó una tesis para obtener su título en la Facultad de Ljubljana. La misma versaba sobre el escritor Novak y su legado literario. La familia no conservó material alguno, así que la búsqueda comenzó por los compañeros y amigos del escritor. Novak fue miembro de la Acción cultural eslovena y en la primera década en la Argentina publicó en los periódicos de la Acción, en las revistas y anuarios. De la tesis se desprende la importancia de este autor en la historia de la literatura eslovena, en especial para quienes viven fuera de Eslovenia. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Franci Znidar / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinctis.com.ar in esloveniau@gmail.com Za Društvo ZS: Franci Znidar / Urednik: Tone Mizerit

Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Monika Češarek Kenda, Marko Vombergar, Jure Vombergar in Vinko Rode.

Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 350.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 455.-; beli papir, \$ 560.-; Bariloche, \$ 410.-; obmejne države Argentine, 175.- US dol.; ostale države Amerike 190.- US dol.; ostale države po svetu, 200.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 135.- US dol. za vse države. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“.

Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM
TURISMO BLED
 EVT Leg. 12618
 Dis. 2089
 de Lucia Bogataj
 H. Yrigoyen 2682 L. 5-San Justo
 Tel. 4441-1264 / 1265

ZDRAVNIKI
Dr. Klavdija V. Bavec-Nevrolog, Nevropsihiater. Konzultorij v Ramos Mejiji, Tabladi in Belgrano. Ordinira ob ponedeljkih in torkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14. ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno pa na 15-6942-7574.

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhakl-Zobozdravnica-Splošna odontologija-Belgrano 123, 6. nadst. "4"-Ramos Mejija-Tel.: 4464-0474

ADVOKATI
DOBOVŠEK & asociados-odvetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič-Odvetnica-Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402-Tel. 4382-1148-15-4088-5844-mariana.poznic@gmail.com

Matjaž Ravnik - odvetnik. Civil., delav., trg. tožbe; pogod., neprem. razpr.; dedišč., zapušč.

Bs. As.: Viamonte 1337 2ºD; 4372-6362; Tor/čet 15. do 19.

S. Justo: Perú 2650; 3969-6500; Pond/sred/pet 15. do 19.

mravnik@telecentro.com.ar

Dr. Ana C. Farreras de Kočar-Sucesiones-Contratos-Familia-Comercial-Laboral-Civil-Jubilaciones-Pensiones. Martes y jueves de 15 a 18 hs. Belgrano 181 - 6º B (1704) Ramos Mejia. Tel.: 4469-2318 Cel.: 15-6447-9683

e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

DAROVALI SO

V dobrodelni sklad Zveze slovenskih mater in žena so darovali: ga. Pavlina Dobovšek v spomin na moža 200.- pesov; ga. Pavlina Dobovšek 500.- pesov; nečakinje v spomin teti Pepci Čamernik 400.- pesov; NN San Justo 400.- pesov; ga. Julči Zupan 2000.-; ga. Tinka Fink 50.- pesov; ga. Anka Savelli 50.- pesov. **Bog plačaj!**

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI 14. september 2011

1 EVRO	1,36 US dolar
1 EVRO	1,35 KAD dolar
1 EVRO	5,87 ARG peso

DRUŠTVO UPOKOJENCEV PRAZNUJE 15 LET

KOSILO ZA UPOKOJENCE IN PRIJATELJE v Našem domu - San Justo

25. septembra ob 12.30 uri

Prijave pri Mici: 4441-5528 ali Pavli: 4658-6157

Vsi prav lepo vabljeni!

OBVESTILA

ČETRTEK, 15. septembra:

ZSMŽ San Martín bo imela mesečni sestanek v Domu ob 16. uri. Praznovanje in tombola. Vsi prisrčno vabljeni!

NEDELJA, 18. septembra:

50. obletnica Slomškovega doma

SOBOTA, 24. septembra:

Proslava šolskih otrok na čast Antonu Martinu Slomšku

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, od 15. do 18. ure v Slovenski hiši.

NEDELJA, 25. septembra:

15. obletnica upokojenec v Našem domu v San Justu, ob 12.30 kosilo. Pridružite se vsi temu

slavju.

Mladinski dan v Slovenski vasi

SREDA, 28. septembra: Učiteljska seja, ob 19.30 uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 1. oktobra:

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Nedelja, 2. oktobra:

35. Obletnica pri Svetogorski Mariji

Nedelja, 9. oktobra:

50. Mladinski dan v San Justu

Sobota, 15. oktobra:

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Gala večer ob 50-letnici v Slomškovem domu.

Nedelja, 16. oktobra:

Materinski dan

Gala večer ob 50-letnici v Slomškovem domu.

PORAVNAJTE NAROČNINO!

Razpis nagradnega natečaja SKA

SKA razpisuje nagradni natečaj poezije por imenom **NOČ RIME POD JUŽNIM KRIŽEM**

Pravilnik:

1 - Natečaj je za izvirne poezije na prosto temo v okviru **Noč rime pod Južnim križem**. Vrsta poezije ni predpisana, vendar vsaka poezija ne sme preseči **50 verzov**.

2 - Vsak udeleženec slovenska porekla, rojen zunaj matičnih meja Slovenije, sme predstaviti tri poezije.

3 - Tipkopis je treba poslati v dveh izvodih na naslov: SKA - Natečaj Noč rime pod Južnim križem, Ramón L. Falcón 4158, C1407GSR, Ciudad Autónoma de Buenos Aires, Argentina

4 - Besedilo naj bo označeno s šifro, avtorjevo pravo ime in njegov naslov pa naj bosta zalepljena v kuverti, ki naj bo opremljena z isto šifro.

5 - Če bi avtor želel, bo njegovo ime ostalo v anonimnosti; prav tako bo objavljena dela avtor mogel podpisati s šifro ali psevdonomimom.

6 - Tipkovine je treba oddati najkasneje - ali morajo dospeti po pošti na naslov - do 1. decembra 2011.

7 - Nagrade so sledeče: 1. nagrada : dol. 200.-

2. nagrada: dol. 150.-

3. nagrada: dol. 100.-

8 - Za prejem prve nagrade mora biti poezija napisana v slovenščini.

Poezije nagrajene v kastiljskem jeziku se bodo objavile tudi v prevodu. Avtor poezije se bo sporazumel s prevajalcem o honorarjih prevoda.

9 - Vsako od omenjenih nagrad more komisija razdeliti ali razglasiti kot nedodeljeno.

10 - SKA bo objavila nagrajena dela; za nenagrajena pa mora uredništvo Meddobja dobiti avtorjevo privolitev.

11 - Za podelitev nagrad se bo žirija, ki jo bo v kratkem imenoval odbor SKA, sestala v Buenos Airesu v decembru 2011.

12 - Odločitev ocenjevalcev komisije bo SKA razglasila v Glasu in Meddobju.

Buenos Aires, avgusta 2011, Slovenska kulturna akcija

SLOVENC IN ŠPORT

NIČ VEČ SELEKTOR

Nekdanji slovenski nogometni selektor Srečko Katanec ni več na čelu izbrane vrste Združenih arabskih emiratov. Po poročanju medijev so Katanca odslovili po drugem zaporednem porazu reprezentance te z nafto bogate države na jugovzhodu Arabskega polotoka v kvalifikacijah za naslednje svetovno prvenstvo v nogometu.

KOLAJNA IN OLIMPIJSKE KVOTE

Z ekipnimi tekmami se je v Bratislavi končalo svetovno prvenstvo v slalomu na divjih vodah. Za slovenski tabor je bilo zelo uspešno, saj se reprezentanti ob posamičnem zlatu kajakaša Petra Kauzerja v domovino vračajo tudi z olimpijskimi kvotami. Manj od pričakovanih so dosegli le v ekipnih tekmah, najbližje kolajni so bili dvojci na četrtem mestu.

OSEBNE NOVICE

Poroka

V soboto, 27. avgusta sta se poročila v cerkvi sv. Magdalene Zofije Barat v Castelarju **Cecilija Kocmur** in **Federico Rotemberg**. Za priče so bili Marija Mele in Darko Kocmur ter Cristina Molina in Bernardo Rotemberg. **Mlademu paru iskreno čestitamo!**

Nova diplomantka

Na Naravoslovnotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani je zaključila študije in pridobila strokovni naslov univerzitetna diplomirana oblikovalka tekstilij in oblačil **Gabrijela Qualizza Špeljak**. **Čestitamo!**

Smrt

V Villa Adelina je umrl **Franci Močilnikar** (49); v Sloveniji **Pepca Kopač roj. Žagar** (79); v Lanusu **Marjan Mehle** (47) in v Slovenski vasi **Ivan Rauh** (76).

Naj počivajo v miru!

Prvi evropski pikolo festival

V želji, da bi prispevali k večji prepoznavnosti pikola, sicer nepogrešljivega glasbila vsake pihalne godbe, so na Jezerskem organizirali 1. evropski pikolo festival.

Na festivalu, ki ga je priredilo Kulturno društvo Ariana, se je zbralo 30 glasbenikov, od tega 11 Slovencev in 19 tujcev, na dogodku, pa je v samem programu sodelovalo več kot 20 umetnikov.

Vsak flavtist prej ali slej igra tudi pikolo, ki je kot solistično glasbilo precej zapostavljeno, je pa zato obvezen in zelo slišen sestavni del vseh orkestrov. Pred nekaj leti to glasbilo sploh ni bilo vključeno v slovenski šolski sistem. Poleg tega je bilo bolj malo literature o pikolu kot solističnem glasbilo, je pojasnila Ariana Debeljak, predsednica Kulturnega društva Ariana.

Mladina Našega Doma vabi na

9. oktobra

50. MLADINSKI DAN

8.10: sv. maša
 9.30: začetek tekmovanj
 13.00: kosilo
 19.00: kulturni program
 Nato prosta zabava in ples.

Hipolito Yrigoyen 2756, Naš Dom, San Justo

Slomškov dom
ZLATI JUBILEJ
 1961 - 2011

v nedeljo
 18. septembra 2011

SLOMŠKOV DOM
 Catelli 28
 Ramos Mejia

»Rad bi tudi v prihodnje ostal živ ud slovenske skupnosti«
 bl. A.M. Slomškova

Sobota 24. septembra
»Slomškova proslava«
 v Slovenski Hiši

- Ob 9:30 uri sv. maša za žive in rajne učitelje in katehete

- Igra »ZLATA GOSKA«
 v izvedbi Prešernove šole
 Režija: Marjanka Grohar

Vstopnine: OTROCI 510
 odrasli 520